

POLITIKA ZAŠTITE DJECE

1. UVOD

Politika zaštite djece udruge Zdravi grad odnosi se na pravila ponašanja i djelovanja odraslih prema djeci odnosno sve zaposlenike udruge, volontere i vanjske suradnike udruge. Služi kao minimalni standard za sve zaposlenike i projekte koji su usko vezani za rad s djecom.

Politika zaštite djece sadrži principe i vrijednosti koji trebaju biti evidentni u radu sa djecom i navodi oblike ponašanja koja se smatraju poželjnim i prihvatljivim kao i ona koja su apsolutno nepoželjna i neprihvatljiva; definira očekivanja kada se radi o pitanjima zaštite djece i pruža smjernice za zaposlene i vanjske suradnike, kao i osobe koje provode projekte u partnerstvu sa Zdravim gradom; predstavlja polazne točke za otvoreni pristup u promoviranju dobrobiti djece usklodu projekata koje provodi Zdravi grad; počiva na principima iz Konvencije o pravima djeteta, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta kao osnove za ponašanje, unapređenje razvoja djeteta i prevenciju zloupotrebe; aktivno se promovira od strane zaposlenika Zdravog grada i njihovih partnera (postupci koji nisu u suglasnosti sa Politikom zaštite djece predstavljaju valjani razlog za otkaz i razrješenje ugovora).

2. CILJ POLITIKE ZAŠTITE DJECE

Budući da u jednom dijelu svojih djelatnosti Zdravi grad provodi projekte s djecom i mladima, nužno je uspostavljanje etičkih standarda, te donošenje standarda postupanja u radu s djecom na razini organizacije. Politika zaštite djece odnosi se na zajedničke vrijednosti, principe i uvjerenja, te praktična pravila ponašanja kojima se udruga vodi u radu s djecom, a sadrži i konkretne korake koji će se poduzeti prilikom ispunjavanja obaveza djelatnika, volontera i vanjskih suradnika u pogledu zaštite djece. Stoga je cilj ovoga dokumenta:

1. Pružiti zaposlenom osoblju, volonterima i vanjskim suradnicima Zdravog grada smjernice za efikasniji i sigurniji rad sa djecom.
2. Izraziti opredijeljenost za poštivanje Konvencije o pravima djeteta, jer posvećenost dječjim pravima znači i posvećenost zaštititi djece.

3. Preventivno utjecati na zaštitu djece sa kojom se radi.

3. OPĆA NAČELA PRAVA DJECE

Odbor za prava djeteta UN-a identificirao je četiri opća načela na kojima se temelje sva prava sadržana u Konvenciji o pravima djeteta, a koja će zaposlenici, volonteri, vanjski suradnici i svi koji ulaze u bilo kakvu suradnju sa Zdravim gradom poštivati i provoditi:

- Načelo nediskriminacije prema kojemu djeca ne smiju trpjeti diskriminaciju neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom mišljenju, nacionalnom, etničkom ili društvenom podrijetlu, vlasništvu, teškoćama u razvoju, rođenju ili drugom statusu djeteta, njegovih roditelja ili zakonskih skrbnika.
- Djeca imaju pravo na život i razvoj u svim vidovima života, uključivši tjelesni, emotivni, psihosocijalni, kognitivni, društveni i kulturni.
- Pri donošenju svih odluka ili izvršenju postupaka koji utječu na dijete, ili na djecu kao skupinu, najvažnija mora biti dobrobit djeteta. To se odnosi kako na odluke koje donose vladina, upravna ili zakonodavna tijela, tako i na odluke koje donose obitelj djeteta ili udruga.
- Djeci se mora omogućiti da aktivno sudjeluju u rješavanju svih pitanja koja utječu na njihov život i dopustiti im slobodu izražavanja mišljenja. Ona imaju pravo izreći svoja gledišta koja se moraju ozbiljno uzeti u obzir.

4. STRATEGIJE ZA ZAŠTITU DJECE

Cilj udruge Zdravi grad je stvaranje sigurnog okruženja za djecu u svim domenama svog rada putem podizanja svijesti, osnaživanja djece, obrazovanja zaposlenika u domenu prevencije zlostavljanja djece i prepoznavanja znakova zlostavljanja, njihovo prijavljivanje i rješavanje problema nastalih zlostavljanjem.

Podizanje svijesti i prevencija

Zdravi grad pobrinut će se da zaposlenici, projektni partneri i drugi budu svjesni problema kao što su zlostavljanje i iskorištavanje djece, kao i potencijalnih rizika s kojima se susreću djeca, i da znaju koja je uloga i odgovornost zaposlenika i menadžmenta u prevenciji zlostavljanja djece. Od novih zaposlenika će se tražiti da pročitaju Politiku zaštite djece i da

se ponašaju u skladu s pročitanim smjernicama. O Politici zaštite djece redovno će se diskutirati na sastancima zaposlenih.

Zdravi grad poticat će projektne partnere da sudjeluju u otvorenim diskusijama koje se tiču pitanja zaštite djece. Projektnim partnerima se predlaže da napišu vlastitu Politiku zaštite djece koja će im omogućiti detaljniji pristup problemu. Zdravom gradu se može dostaviti kopija ove politike. Također, ukoliko se prijavi određeni incident, i ako partneri imaju Politiku zaštite djece koja je u suprotnosti s Politikom koju zastupa Zdravi grad, najbolji interes djeteta će biti uzet kao osnova za dalje akcije. Ukoliko partner na projektu nema svoju Politiku zaštite djece, pristankom na partnerstvo sa Zdravim gradom, prihvaća Politiku zaštite djece Zdravog grada.

Procedure selekcije i zapošljavanja novog osoblja i volontera trebaju uključivati pitanja i provjere koje bi dovele do zaključka je li potencijalni novi zaposlenik odgovarajuća osoba za rad s djecom; neke od preporučenih provjera su evidencija o (ne)kažnjavanju, kao i provjera prethodnih zaposlenja i navedenih referenci. Zaposlenici i projektni partneri se mole da s nadređenima unutar udruge podijele sve potencijalne probleme koji se tiču zaštite djeteta.

Prijavljivanje, zaštita i postupanje

Zdravi grad potiče svoje zaposlenike, kao i zaposlenike na projektima i druge da se upoznaju s koracima koje treba poduzeti kada se jave određeni problemi u vezi sa sigurnošću djeteta.

Zaposlenici Zdravog grada i projektni partneri trebali bi poštivati slijedeće principe:

- svaku, pa i najmanju zabrinutost uzeti za ozbiljno,
- poduzeti sve potrebne korake da se zaštiti dijete koje je u fokusu našeg rada i interesa,
- pružiti podršku djeci, zaposlenima i drugima koji su prijavili problem,
- slušati mišljenje i želje djeteta i uzeti ih u obzir,
- pravilo povjerljivosti važi za izvještaj i sve druge dobivene informacije,
- kod prijavljivanja slučaja treba postupiti po pravilima

5. PRAVILA PONAŠANJA U RADU S DJECOM

Svi zaposlenici udruge, volonteri i vanjski suradnici moraju:

- 1) Znati da Politika zaštite djece postoji i upoznati se s njenim sadržajem.
- 2) Odnositi se prema svakom djetetu s poštovanjem bez obzira na njegovu rasu, spol, boju

kože, jezik, religiju, politička i druga uvjerenja, nacionalnu, etničku i društvenu pripadnost, invalidnost i druge statuse.

- 3) Biti svjestan ranjivosti i podložnosti djeteta raznim oblicima zlostavljanja.
- 4) Osigurati djeci zagantiranu zaštitu i potpunu sigurnost u slučaju neprihvatljivih oblika ponašanja.
- 5) Biti svjestan potencijalno rizičnih situacija (npr. biti sam s djetetom, slikanje djeteta i snimanje videa ili obavljanje). Jedini način da se nastavi s potencijalno rizičnom aktivnosti (iz prethodne rečenice) je pod uvjetom da je situacija u granicama Politike ili po dobivanju odobrenja od strane roditelja/skrbnika i samog djeteta.
- 6) Planirati i organizirati posao odnosno posjetu kako bi se izbjegli potencijalni rizici.
- 7) Koliko god je to moguće biti vidljiv drugima kada se radi s djetetom ili ga se posjećuje (izbjegavati biti nasamo s djetetom u prostorijama kojima drugi nemaju pristup).
- 8) Sudjelovati u stvaranju kulture otvorenog dijaloga kako bi se omogućilo da svi problemi i zabrinutosti budu izneseni i raspravljani.
- 9) Pobriniti se da postoji vertikalna odgovornosti među zaposlenima tako da svaka loša praksa ili potencijalno nasilničko ponašanje ne prođe neprijavljeno i nekažnjeno.
- 10) Pričati s djecom o njihovom odnosu sa zaposlenima i ohrabrivati ih da iznose svoje brige.
- 11) Osnaživati djecu, razgovarati s njima o njihovim pravima, informirati ih o tome što je prihvatljivo, a što neprihvatljivo ponašanje prema njima, informirati ih što trebaju napraviti ukoliko se pojavi određeni problem.
- 12) Ohrabrivati djecu da slobodno iznose svoje mišljenje o mogućim neprihvatljivim oblicima ponašanja odraslih prema njima.
- 13) Pružiti podršku djeci i svim ostalim zaposlenicima i angažiranima koji iskazu zabrinutost u vezi nepoštovanja Politike zaštite djece
- 14) Ozbiljno razmotriti svaku dječju primjedbu i poduzeti odgovarajuće mjere.
- 15) Prijaviti slučajeve zlostavljanja djeteta nadležnoj osobi.
- 16) Ukoliko se djecu vodi na put izvan ureda, obavezno zatražiti pismenu suglasnost roditelja.
- 17) Poštivati pravo privatnosti i pravo na zaštitu identiteta svakog djeteta u situacijama kao što su posjete donatora, predstavnika medija i sl.
- 18) Osigurati siguran i prilagođen prostor u kojem djeca borave tijekom određenih aktivnosti.
- 19) Promovirati politiku zaštite djece i nastojati osigurati provođenje minimalnih standarda zaštite djece u partnerskim organizacijama i institucijama odgoja i obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite, policije, pravosuđa i sl.

Svim zaposlenicima udruge, volonterima i vanjskim suradnicima zabranjeno je:

- 1) Ostvarivati fizičku ili intimnu vezu s bilo kojim djetetom, ili bilo koju drugu vrstu veze

koja se može protumačiti kao nasilna.

- 2) Zlostavljati djecu na fizičkom ili emocionalnom planu, iskorištavati djecu ili se odnositi prema njima na loš način koji bi doveo dijete u rizičnu situaciju.
- 3) Ne provoditi vrijeme s djecom nasamo. Ovo uključuje odvođenje djeteta van prostorija gdje se provodi projekt, na sastanke, putovanja, izlete, kod sebe kući ili slično. Ako je privatnost neophodna, drugi zaposlenici moraju biti upoznati s namjerama i vrata moraju ostati otvorena.
- 4) Ne opraštati, zanemarivati ili sudjelovati u oblicima ponašanja djece koja su protuzakonita, opasna ili izopačena.
- 5) Ne ostavljati djecu samu, bez prisustvovanja odrasle osobe.
- 6) Ne ponašati se na neprihvatljiv način (npr. maziti, ljubiti ili dodirivati djecu na neprihvatljiv način). Paziti da ponašanje prema djeci nema seksualne konotacije. Ne spavati u istoj sobi ili krevetu s djetetom.
- 7) Djecu ne kažnjavati fizički.
- 8) Zabranjeno je ponižavati, sramotiti ili degradirati djecu, ili na bilo koji drugi način provoditi emocionalno zlostavljanje.
- 9) Zabranjeno je diskriminirati, odnosno tretirati određenu djecu drugačije nego ostale, ili favorizirati određeno dijete.
- 10) Zabranjeno je ili izazivati djecu bilo ponašanjem ili stavovima.
- 11) Zabranjeno je koristiti jezik koji nije prikladan.
- 12) Nije dopušteno da djeca obavljaju kućne poslove ili bilo koji drugi posao koji je neprimjeren njihovom uzrastu ili stadiju razvoja, koji ometa njihovo učenje i dovodi ih u situaciju u kojoj se mogu ozlijediti.
- 13) Nije dopušteno da ijedno dijete bude sistematski zanemarivano, te zaštititi svako dijete od bilo koje vrste opasnosti.
- 14) Nije dopušteno gubiti iz vida neophodnu profesionalnu distancu i preuzimati na sebe ulogu skrbnika ili zaštitnika.

Fotografije video materijali/filmovi, poruke:

- 1) Potrebno je zatražiti pristanak i odobrenje djeteta i njenih/njegovih roditelja ili skrbnika prije nego što fotografirate ili snimate dijete.
- 2) Nije dozvoljeno davati djetetu obećanja u zamjenu za slike i nagrade.
- 3) Slike djece trebaju biti dostojanstvene i treba ih se prikazivati s određenim poštovanjem, a ne kao žrtve.
- 4) Važno je pobrinuti se da slike nemaju seksualnu konotaciju ili da omogućavaju bilo kakvu zloupotrebu.

- 5) Zaštititi sigurnost i privatnost djece i njihovih obitelji tako što će se balansirati korištenje prepoznatljivih slika u medijima i na internetu, i ne smije ih se koristiti na način koji otkriva lokaciju djeteta.
- 6) Slike i poruke mogu biti korištene samo uz pristanak udruge Zdravi grad.
- 7) Novinari, reporteri, fotografi, režiseri i drugi medijski i marketinški profesionalci moraju se ponašati u skladu sa smjernicama udruge Zdravi grad koje se tiču etičkog izvještavanja o djeci.

6. POŠTIVANJE NAVEDENIH VRIJEDNOSTI I PRINCIPA

Sve navedeno u prethodnim točkama omogućit će se tako što:

- 1) Svi zaposlenici, volonteri i stručni suradnici, potpisati će izjavu o povjerljivosti informacija.
- 2) Svi zaposlenici, volonteri, stručni suradnici i partneri biti će upoznati s „Politikom zaštite djece“ i potpisati će poštivanje iste.
- 3) Procedura zapošljavanja za rad s djecom uključivati će provjeru prikladnosti za rad s djecom.
- 4) Svi zaposlenici, volonteri i stručni suradnici dobiti će upute i informacije gdje i kako mogu prijaviti mogućnost zlostavljanja i eksploatacije djece.
- 5) Raditi će se u partnerstvu s roditeljima/skrbnicima, stručnim službama i partnerima na projektu kako bi se osigurala zaštita djece.

U Splitu, 4. svibnja 2020.